

Teised nominendid (kes autasu ei saa)

1. Reedik ja Martin Kivisoo (Tihuse turismitalu)

Tihuse turismitalu veiste ja hobuste hooldada on üle 680 ha rannaniite ja loopealseid Muhul, Võilaiul, Kõinastul ja Kõinastu leel. Noorperemees Reedik Kivisoo tunneb siirast huvi pärandniitude säilimise ja oma loomade hea käekäigu vastu ning on oma asjalikkuse ja tasakaalukusega Keskkonnaameti hea koostööpartner. Enne Reedikut toimetas talus Martin Kivisoo, kes jõudis pärandniidu taastamise ja hooldamise vahel õpetada maahoolduse spetsialistile ka tantsusamme, laulda regilaule ja arutleda filosoofilistel teemadel.

2. Külli ja Ago Laos (OÜ Kolde Majandus)

Küllil, kes on Kihnu kooli õpetaja ning Ago, kes töötab Kihnu päästekomandos, hooldavad peaaegu kõiki Kihnu ranna- ja puisniite, puiskarjamaid ja aruniite. Kui 2013. aastal alustasid nad hobi korras nelja hektari hooldustöid kolme šoti mägiveise ja kümne lambaga, siis praeguseks on hobist saanud tõsine ettevõtmine - 186 hektarit pärandniite hooldavad 135 lihaveist ja 130 lammast. Vahepeal on kasvanud suureks lapsed, rannaniitudelt taandunud pilliroog ning esivanematelt päranduseks saadud niitudel leidub taimi, linde ja loomi, kes lapsepõlvestki meeles.

3. Diana ja Arno Pärna (OÜ Lahe Maamees ja Pärna Lõokese talu)

Diana ja Arno Pärna on pereettevõttena limusiini-tõugu veiseid aretanud ja kasvatanud üle 10 aasta ning nende veiste abiga hooldatakse Lahemaa rahvuspargis ligi 250 hektarit pärandniite. 2024. aastal võitsid Diana ja Arno Maaelu Edendamise Sihtasutuse parimate karjakasvatajate konkursi. 2023. aastal said parima lihaveisekarjakasvataja aunimetuse. Keskkonnaametile on Diana ja Arno aga tänuväärset partnerid, kes on alati valmis oma niitudele õppureid ja vaatlejaid kutsuma, ise juurde õppima ning niiduhooldustemadel kaasa rääkima.

4. Osaühing Käära Elm

Osaühing Käära Elmi liikmed on koostööaldis ning uuendusmeelsed Soomaa rahvuspargi lamminiitude hooldajad, kes osalevad ka viie aasta pikkuses luhauuringus, mis aitab meil luhaniite paremini tundma õppida ja neid ehk ka tulevikus paremini majandada. Pärandniite hooldavad nad loodussäästvalt, korrektselt ja õigeaegselt.

5. Ulve ja Ave Pärn

Ulve ja Ave Pärn on hooldanud 20 aastat omaenda rahulolu tarbeks ning lapsepõlve mälestuseks suure botaanilise väärtusega Iganõmme puisniitu Raplamaal, mis on justkui kiidulaul vanaemaegsetele taimedele, kust ei puudu ei püst-linalehik, jumalakäpp, vööthuul-sõrmkäpp, rohekas ega kahelehine käokeel. Rääkimata siis kirevust andvatest kurekelladest, erinevatest kurerehadest ja punest, jumikatest, aitäridest, hulluks ajavast seahernest, kuutõverohust tema salapäras, kortslehest tema jõus ja tugevuses, väriheinast tema elegantsis, ja kõikidest teised ka. Möödujad ikka seisatavad ja küsivad, et mida te sinna külvate, et see nii õierikas ja ilus, justkui nagu vanasti, on?

6. Aro Kütt (MTÜ Tõstamaa Maastikud, OÜ Head Tuuled)

Tänu Aro Küti hoolivale ja armastavale suhtumisele loodusesse ning tema 100 veise ja 100 lamba tegutsemisele Värati poolsaare ranna- ja aruniitudel, on see Pärnumaa kant muutunud imekauniks paigaks. Ettevõtlik Aro on koos kogukonnaga loonud Ristimarja loodusraja, hetkel renoveerib ta kogukonnakeskust, millest saab loodusretkede ja loodushariduslike tegevuste keskpunkt.

7. Maarja ja Antti Tammo

Maarja ja Antti on taastanud päranduseks saadud 3,9 hektarit puisniitu Lääne-Nigula vallas Läänemaal, aladel, mis on Maarja esivanemate käes olnud aastast 1904 ja mida Maarja oma lapsepõlves ka talgu korras vikatiga niitis. Vana talukompleksi renoveerides soovisid noored taastada ka kogu tollase liigirikkuse ning on hea meel tõdeda, et üks väike pika ajalooga võrratult ilus ja liigirikas puisniit on saanud uue hoolitsetud elu.

8. Kati Murutar

Kati toimetab Rapla vallas Kuusiku hoiualal Südamesalu-nimelises kohas, kus ta hobused hooldavad 2,5 hektari suurust lamminiitu. Enne Kati saabumist oli siin tegemist üle pea kasvanud putkemerega. Rapla maakond on iseäralik oma väikeste, kuid niivõrd vajalike pärandniitudega. Pindalad ei ole küll suured, aga seda olulisemad on kõik meie väikesed tegijad, kes hoiavad korras oma kodukohta ning annavad sellega panuse kohalike niitude säilimisse.

9. Priidu Veersalu (Iisaka talu)

Priidu on viienda põlvkonna talupidaja ning mahetootja, kogukonna aktivist, maaelu edendaja ning Eesti lamba- ja kitsekasvatajate liidu aseesimees, kes oma 150 loomaga majandab 60,3 hektarit loopealseid ja karjamaid Kuusalu vallas, Lahemaa rahvuspargis. Esmapilgul läbimatuid kadastikke taastab Priidu talviti käsitsi, võttes nii igal talvel ette 4-6 hektarit uut ala, mida kevadel

lambakari hooldama asub. Mõistliku hoolduskoormuse saavutamiseks kasutab Priidu portsionkarjatamist. Mahetootmist kombineerib ta loodushoiuga ning aitab kõigiti kaasa elukeskkonna paranemisele ja liigirikkuse säilitamisele.